

มาตรการกฎหมายในการป้องกันการแพร่สภาพทรัพย์สินในกิจกรรมการพนัน

นายนรา สวัสดิภาพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LEGAL MEASURES FOR PROTECTION AND SUPPRESSION OF CHANGING THE FORM OF
PROPERTIES RELATED TO GAMBLING ACTIVITIES.

Mr.Nara Sawasdiparb

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2006
Copyright of Chulalongkorn University

492039

นรา สวัสดิภาพ : มาตรการกฎหมายในการป้องกันการแปรสภาพทรัพย์สินในกิจกรรมการพนัน. (LEGAL MEASURES FOR PROTECTION AND SUPPRESSION OF CHANGING THE FORM OF PROPERTIES RELATED TO GAMBLING ACTIVITIES.) อ.ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์วิระพงษ์ บุญโญภาส, 150 หน้า

ปัญหาและผลกระทบจากการที่อาชญากรนั้นนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดไปแปรสภาพเพื่อให้กลายเป็นทรัพย์สินที่ได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อนำไปเป็นเงินทุนในการประกอบการก่ออาชญากรรมต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด และประเด็นปัญหาที่สำคัญก็คือ สถานที่ที่อาชญากรนำเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมนั้นไปแปรสภาพ ซึ่งสถานที่ที่อาชญากรนำเงินไปแปรสภาพเป็นประจำคือ สถานการณ์พนัน ซึ่งรวมไปถึงกิจกรรมการพนันที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ ทั้งนี้ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่จะป้องกันและปราบปรามการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยการพนันดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้อาชญากรสามารถกระทำความผิดได้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และขยายวงกว้างขึ้นอีกด้วย

ดังนั้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษามาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4786257034 : MAJOR LAWS

KEY WORD: GAMBLING / CHANGING THE FORM OF PROPERTIES

NARA SAWASDIPARB : LEGAL MEASUAES FOR PROTECTION AND SUPPRESSION OF CHANGING THE FORM OF PROPERTIES RELATED TO GAMBLING ACTIVITIES. THESIS ADVISOR :PROF.VIRAPONG BOONYOBHAS,150 pp.

The problems and effects of changing from of properties which derive from a crime to be a legally acquired property to capitalize the afterward crime. And the main problem is the place where culprit use that acquired money to transform, which ordinary is casino, including regulated gambling activities. Although, nowadays there is no legal measure for protection and suppression of changing the form of properties related to gambling activities so crime will be happened all the time.

Therefore we have to study for an appropriate measure to protect and prevent that crime including proposing the guideline for amending the law to make legal enforcement efficiency.

Field of study.....LAWS.....Student's signature.....
Academic year.....2006..... Advisor's signature.....

N. Sawasdi
V. Boonyobha

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้สละเวลาและเป็นที่ปรึกษา และกรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนช่วยเหลือผู้เขียนในทุกๆ ด้านเสมอมา ผู้เขียนสำนึกในความกรุณาของท่านเป็นที่สุด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ ท่านอาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะช ท่านพันตำรวจเอกยุทธบูล ดิสสะมาน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนได้ช่วยให้คำแนะนำในการทำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่กรุณาให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และผู้เขียนสำเร็จการศึกษาได้ตามที่มุ่งหวัง

ผู้เขียนขอขอบคุณจักรกฤษณ์ สถาปนศิริ คุณสุพัตรา แผนวิชิต คุณวรรณิภา แยมรับบุญ ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียน ได้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จโดยสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้ความสนใจไม่มากนักน้อย หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
บทที่ 2 การพนันที่อยู่ในความควบคุมดูแลของรัฐและความเป็นไปได้ในการแปรสภาพ ทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัยการพนัน.....	5
2.1 ประเภทของความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายไทย.....	6
2.1.1 การพนันที่ห้ามเล่นโดยเด็ดขาด.....	7
2.1.1.1 ประเภทของการพนันที่ระบุไว้ในบัญชี ก.	7
2.1.1.2 การพนันประเภทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กับที่ระบุไว้ในบัญชี ก.....	16
2.1.1.3 การพนันประเภทร้ายแรงชนิดใดก็ได้ มีกฎกระทรวงระบุไว้เพิ่มเติมห้ามมิให้มีการเล่น.....	17
2.1.2 การพนันที่สามารถมีการอนุญาตให้เล่นได้.....	18
2.1.2.1 การเล่นที่ระบุไว้ในบัญชี ข.	18
2.1.2.2 การเล่นที่มีลักษณะคล้ายบัญชี ข.	26
2.1.2.3 การเล่นอื่นใดที่รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ ออกกฎหมายระบุเพิ่มไว้ให้สามารถเล่นได้.....	27
2.1.2.4 การเล่นอื่นใดที่ได้รับใบอนุญาตให้เล่น แล้วถือว่าได้รับใบอนุญาตให้พนันกันด้วย.....	27

	หน้า
2.1.3 การเล่นที่ให้รางวัล.....	27
2.1.3.1 การเล่นหมายเลข 4 ถึง 15 แห่งบัญญัติ ข.	27
2.1.3.2 การจัดให้มีการเล่นแถมพกหรือรางวัลด้วยการ เสี่ยงโชคตามกฎหมายในการจัดให้มีการเล่นแถมพก หรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค มุ่งเน้นที่จะควบคุม การโฆษณาสินค้าซึ่งกำหนดอยู่ในมาตรา 8.....	28
2.1.4 การเล่นอื่นๆตามมาตรา 4 ทวิ.....	28
2.2 การพนันและการเล่นอย่างอื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับการพนัน ซึ่งดำเนินการโดยรัฐ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ.....	29
2.2.1 สลากกินแบ่งรัฐบาล.....	29
2.2.2 การพนันม้าแข่ง.....	37
2.2.3 การออกงานการกุศลซึ่งจัดให้มีการเสี่ยงโชคหรือเสี่ยงรางวัล ซึ่งจัดโดยภาคธุรกิจเอกชน.....	41
2.3 การพนันประเภทอื่น.....	45
บทที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินโดยอาศัยกิจกรรมการพนัน ภายใต้การควบคุมของรัฐ.....	52
3.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จาก การกระทำความผิดโดยอาศัยสถานกาสิโน.....	52
3.2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จาก การกระทำความผิดโดยอาศัยสลากกินแบ่งรัฐบาล.....	61
3.3 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จาก การกระทำความผิดโดยอาศัยการพนันม้าแข่ง.....	62
3.4 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จาก การกระทำความผิดโดยอาศัยการเสี่ยงโชค เสี่ยงรางวัล ซึ่งจัดโดย องค์กรธุรกิจเอกชน.....	63
3.5 ความเป็นมาและความหมายของการฟอกเงิน.....	64
3.5.1 ทฤษฎีการสมคบกัน.....	69
3.5.2 ทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน.....	70

	หน้า
3.6 ความหมายของการฟอกเงิน.....	71
3.7 ความจำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	73
3.7.1 เหตุผลภายในประเทศ.....	74
3.7.2 เหตุผลภายนอกประเทศ.....	84
3.8 ลักษณะสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	87
3.8.1 ความผิดมูลฐาน.....	89
3.8.1.1 หลักเกณฑ์ทั่วไปในการกำหนดความผิดมูลฐาน.....	89
3.8.1.2 ข้อพิจารณาประกอบหลักเกณฑ์ในการกำหนด ความผิดมูลฐาน.....	92
3.8.2 มาตรการในทางอาญา.....	97
3.8.2.1 การกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิด.....	97
3.8.2.2 การกำหนดมาตรการลงโทษผู้สนับสนุน หรือผู้ช่วยเหลือผู้พยายามกระทำความผิด หรือผู้สมคบเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน.....	98
3.8.2.3 กำหนดให้มีมาตรการลงโทษที่หนักขึ้น สำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	98
3.8.3 มาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินทางแพ่ง.....	99
3.8.3.1 การนำมาตรการริบทรัพย์สินในทางแพ่งมาใช้ ควบคู่กับการดำเนินงานในกฎหมายอื่น.....	99
3.8.3.2 กำหนดให้มีการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดในทางแพ่ง.....	99
3.8.4 มาตรการอื่นๆ.....	100
3.8.4.1 กำหนดให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม.....	100
3.8.4.2 การให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้าแสดงตน.....	100
3.8.4.3 กำหนดให้มีการรายงานและรวบรวมข้อมูล การทำธุรกรรม.....	101

บทที่ 4	การป้องกันและปราบปรามการแปรสภาพทรัพย์สินในสถานการพนันและ กิจกรรมการพนัน ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐ.....	102
4.1	มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการแปรสภาพทรัพย์สินในสถาน การพนันและกิจกรรมการพนัน ภายใต้การควบคุมของรัฐ.....	102
4.1.1	มาตรการเชิงป้องกัน.....	102
4.1.1.1	การจัดให้มีการแสดงตนของลูกค้า.....	102
4.1.1.2	การรายงานธุรกรรมที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กฎหมาย กำหนด และธุรกรรมที่น่าสงสัย.....	104
4.1.1.3	การกำหนดมาตรการที่ไม่ให้ยึดถือเงินสด.....	106
4.1.2	มาตรการเชิงปราบปราม.....	107
4.1.2.1	การริบทรัพย์สินทางแพ่ง.....	107
4.1.2.2	การดำเนินการกับทรัพย์สินในทางอาญา.....	109
4.1.3	มาตรการอื่น.....	112
4.1.4	มาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ.....	113
4.1.4.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	114
4.1.4.2	ประเทศออสเตรเลีย.....	121
4.2	แนวทางในการนำมาตรการในทางกฎหมายมาบังคับใช้กับปัญหา การแปรสภาพทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดโดยอาศัย กิจกรรมการพนัน.....	124
4.2.1	สถานกาสิโน.....	124
4.2.2	สลากกินแบ่งรัฐบาล.....	127
4.2.3	การพนันม้าแข่ง.....	130
4.2.4	การออกงานการกุศลซึ่งจัดให้มีการเสี่ยงโชค และการเสี่ยงโชค เสี่ยงรางวัล ซึ่งจัดโดยภาคธุรกิจเอกชน.....	132
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	134
5.1	บทสรุป.....	134
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	137

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	144
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	150